

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276

Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276

www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-222/18

R: 06-04; 012-04/18

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Odjela za stručne i administrativne poslove
za razdoblje 1. 1.- 31. 12. 2017. godine

Brčko, svibanj 2018. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DANIH PREPORUKA	5
2. UVOD	7
3. OPĆI DIO.....	7
4. PREDMET, CILJ I OBUDJAM REVIZIJE.....	8
5. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANCIJSKOG POSLOVANJA ZA 2016. GODINU.....	9
6. NALAZI I PREPORUKE	10
6.1. RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA	10
6.2. USKLAĐENOST SA ZAKONSKIM I DRUGIM PROPISIMA.....	11
6.3. PLAN I REALIZACIJA PLANOM PREDVIĐENIH ZADATAKA.....	12
6.4. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG I KAPITALNOG PRORAČUNA	13
6.4.1. Izdatci za materijal i usluge.....	13
6.4.2. Tekuće potpore	Error! Bookmark not defined.
6.4.3. Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna.....	16
6.5. JAVNE NABAVE.....	17
6.6. POPIS SREDSTAVA I IZVORA SREDSTAVA NA DAN 31.12.2017. GODINE.....	18
7. KOMENTAR	19
8. PRILOZI.....	20

VODITELJU ODJELA ZA STRUČNE I ADMINISTRATIVNE POSLOVE

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za stručne i administrativne poslove Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Odjel) za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2017. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Voditelj Odjela je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Odjela, kao i primjerenost i ponašanje revidiranog Odjela nad sredstvima i imovinom koja mu je dana na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 40/08, 29/14 i 23/16) i primjenjivom okviru ISSAI revizijskih standarda. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

- Izdatci za tekuće potpore neprofitnim organizacijama (mjesnim zajednicama, udrugama i fundacijama) izvršeni su u iznosu od 2.540.195,20 KM. Od ukupnog iznosa na pozicionirane potpore se odnosi 96,8 % dok je samo 3,2 % dodijeljeno javnim pozivom. Značajan iznos isplaćenih sredstava se odnosi na izdatke koji po namjeni i/ili statusu korisnika spadaju u nadležnost drugih odjela kao i na izdatke koji imaju karakter kapitalnih izdataka, tako da njihovim odobravanjem nije osigurana adekvatna zaštita proračunskih sredstava u pogledu opravdanosti odobrenih iznosa i uspostavljanja evidencije i procedura koje bi omogućile provedbu efektivnog naknadnog nadzora tijekom uporabe stečenih sredstava.*
- Izdatci za privremene i povremene poslove realizirani su u iznosu od 26.985,43 KM. Ugovori se najvećim dijelom odnose na obavljanje redovitih poslova iz nadležnosti Odjela sistematiziranih u Organizacijskom planu, a zaključivani su bez postojanja procedure koja bi osigurala načelo transparentnosti u postupku izbora izvršitelja, utvrđivanja visine naknade za izvršeni posao, kao ni dokumentiranja obujma i kvalitete izvršenog posla i obveznog izvještavanja Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima.*

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju u finansijskom poslovanju Odjela tijekom 2017. godine, izuzev učinaka navoda u prethodnoj točki, nije bilo značajnih neusuglašenosti s važećom zakonskom regulativom i odobrenim pozicijama proračuna.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjela u 2017. godini, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti. S ciljem njihovog otklanjanja, dajemo sljedeće preporuke:

Potrebno je da Odjel u Akcijskom planu navede jasne rokove za otklanjanje i prevladavanje propusta i nepravilnosti utvrđenih revizorskim izvješćem te pravodobno poduzme aktivnosti na implementiranju danih preporuka.

Potrebno je ažurirati i dograditi postojeći sustav internih kontrola kojim bi se osiguralo njegovo kontinuirano i učinkovito funkcioniranje u svim procesima poslovanja Odjela, a osobito u dijelu: pravodobnog poduzimanja aktivnosti za realizaciju svih programske zadatka, planiranja i izvršavanja tekućih potpora, načina angažiranja izvršitelja za izvršavanje redovitih poslova Odjela, pravodobnog donošenja podzakonskih akata iz nadležnosti Odjela, planiranja kapitalnih projekata nakon ispunjenja nužnih preduvjeta za njihovu realizaciju, kao i planiranja i izvršenja popisa sukladno Uputi.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu donošenja strategije stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika i godišnjeg programa stručnog usavršavanja službenika.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o mlađeži Brčko distrikta BiH u dijelu donošenja Strategije za mlađež.

Potrebno je da Odjel iz svoje nadležnosti, pravovremeno doneše Plan i program rada koji je sastavni dio Programa rada Vlade Distrikta, kako bi isti bio podnesen Skupštini Brčko distrikta BiH, u roku koji je propisan odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na realizaciji programske zadatke koji su predviđeni Programom rada.

Potrebno je definirati vrstu i obujam posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, izvršiti njihovo prethodno vrednovanje, definirati proceduru načina angažiranja izvršitelja, izvršiti obavješćivanje Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate osiguranja od ozljede na radu i profesionalnog oboljenja i osigurati njezino izvršenje.

Potrebno je prilikom planiranja i odobravanja izdataka za tekuće potpore mjesnim zajednicama i neprofitnim organizacijama, više voditi računa o nadležnostima Odjela, o statusu korisnika i prirodi izdataka radi racionalnog korištenja proračunskih sredstava u dijelu opravdanosti odobravanja, kao i njihove pravilne klasifikacije, evidentiranja i

prezentacije u finansijskim izvješćima Distrikta i omogućavanja naknadne kontrole njihove namjenske upotrebe.

Potrebno je izraditi podzakonske akte koji će propisati obvezu pravdanja potpora, dati jasne smjernice o načinu pravdanja potpora, definirati validne dokaze za pravdanje utroška dodijeljenih sredstava te omogućiti uvid u prijam potpora od svih proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH.

Potrebno je planiranje kapitalnih projekata vršiti nakon ispunjenja nužnih preduvjeta za njihovu realizaciju, kao što su riješeni imovinskopravni odnosi, projektna dokumentacija i druge pripreme radi početka izvođenja radova.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe ugovora o nabavi roba i usluga u dijelu utvrđenih rokova, a u slučajevima nepoštovanja istih, pismeno obrazložiti razloge kašnjenja i njihovu opravdanost ili naplatiti ugovornu kaznu sukladno Zakonu o obligacijskim odnosima.

Potrebno je pravodobnim pripremama i praćenjem rada Povjerenstva za popis stalnih sredstava i obveza Odjela osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA ODJELA ZA STRUČNE I ADMINISTRATIVNE POSLOVE ZA 2017. GODINU

2. UVOD

Obavili smo reviziju financijskog poslovanja Odjela na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na temelju godišnjeg plana revizija.

3. OPĆI DIO

Odjel izvršava stručne, administrativne i druge poslove iz nadležnosti Vlade, koji se odnose na: provedbu zakona i propisa nadležnih tijela i institucija Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine iz oblasti uprave, pod nadzorom i naputcima gradonačelnika; odnose s udrugama, fundacijama, nevladinim organizacijama i mjesnim zajednicama; osiguravanje rada i održavanje informacijskih sustava u tijelima uprave, provedbu postupka javnih nabava; pružanje stručne i administrativne potpore i razvijanje procedure za upravljanje ljudskim resursima te vođenje ukupne procese kadrovske politike za upravljanje ljudskim resursima; druge poslove iz nadležnosti Vlade koji se odnose na provedbu zakona i propisa nadležnih tijela i institucija Bosne i Hercegovine ili dužnosti naložene od gradonačelnika.

Organizacionim planom se utvrđuju: načela unutarnje organizacije tijela uprave, rukovođenje, naziv i raspored radnih mjesta s opisom poslova, uvjeti u pogledu stručne spreme i ostali uvjeti za obavljanje poslova, broj službenika i namještenika, platni razred radnog mjeseta te ostala pitanja vezana za rad u tijelima uprave. Organizacionim planom se, također, osigurava zakonito, učinkovito, pravodobno i ekonomično izvršenje svih poslova iz nadležnosti Odjela; ostvarivanje potpune zaposlenosti i maksimalno korištenje stručnih znanja i potpune odgovornosti zaposlenika; učinkovito rukovođenje, sistemsko unapređivanje rada i suradnja s drugim tijelima.

Odjel u svom sastavu ima sljedeće organizacijske jedinice:

- Služba zajedničkih poslova
- Pododjel za potporu mjesnim zajednicama i nevladinim organizacijama,
- Pododjel za informatiku,
- Pododjel za ljudske resurse,
- Pododjel za javne nabave.

Služba zajedničkih poslova obavlja zajedničke poslove na razini Odjela iz oblasti proračuna, financija, materijalne, finansijske i interne kontrole, pravnih poslova, izrade nacrta zakona i podzakonskih akata, kao i administrativne poslove.

Pododjel za potporu mjesnim zajednicama i nevladinim organizacijama, vrši stalnu koordinaciju aktivnosti Vlade s mjesnim zajednicama, udrugama građana, nevladinim organizacijama i sl., radi efikasnijeg i potpunijeg razvoja civilnog društva, bez čega je nezamislivo uključivanje u europske integracijske procese te pomaže i finansijski podržava dobre projekte koji vode prema tome.

Pododjel za informatiku osigurava pouzdanost i stabilnost rada informacijskih sustava Vlade Brčko distrikta BiH i sustava zaštite podataka, priprema programe razvoja i vrši upravljanje integracijskim sustavom Vlade Brčko distrikta BiH, koordinacija realizacije projekata iz oblasti informatike i definiranje standarda pri nabavi računalske opreme i softvera.

Pododjel za ljudske resurse ostvaruje suradnju i koordinaciju sa svim odjelima i institucijama, kako bi ostvario učinkovit proces upravljanja ljudskim resursima, vodi ukupne procese kadrovske politike, pruža administrativno-tehničku potporu Odboru za zapošljavanje, vodi politiku zapošljavanja, brine se o procesu otvorene konkurenkcije, vodi matičnu evidenciju zaposlenih i vodi evidenciju izrečenih stegovnih mjeru. Odjel planira i realizira ukupan proces poduke – stručnog usavršavanja i obrazovanja, prati proces probnog rada i prati ocjenjivanje, koje rezultira napredovanjem u službi.

Pododjel za javne nabave osigurava otvorenu i transparentnu proceduru nabave za potrebe Distrikta, objedinjava planove nabava i vrši nabavu svih materijala, robe i usluga za potrebe svih proračunskih korisnika, provodi ili sudjeluje u postupku nabave, prati izmjene i dopune Zakona o javnim nabavama BiH.

Na dan 31. 12. 2017. godine u Odjelu je bilo 46 zaposlenika, a Organizacionim planom je predviđeno 53.

4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je financijsko poslovanje u 2017. godini, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li financijsko poslovanje, obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja rukovoditelja Odjela nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mјere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2017. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANCIJSKOG POSLOVANJA ZA 2016. GODINU

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH izvršio je reviziju finansijskog poslovanja Odjela za 2016. godinu i izrazio mišljenje s rezervom. U Izvješću o reviziji finansijskog poslovanja za 2016. godinu dane su preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u dalnjem poslovanju.

Na temelju preporuka iz Izvješća o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2016. godinu, Odjel je usvojio „Akcijski plan Odjela na prevladavanju nedostataka po izvršenoj reviziji finansijskog poslovanja za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2016. godine“, broj: 13-002120/16 od 17. 7. 2017. godine (u dalnjem tekstu: Akcijski plan). Uvidom u Akcijski plan utvrdili smo da Odjel nije postavio jasne rokove izvršenja nositeljima aktivnosti na otklanjanju nepravilnosti i implementiranju preporuka.

Osvrtom na planirane aktivnosti, izvješće o radu Odjela za 2016. godinu, te na realizaciju danih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke:**

Odjel je realizirao preporuke koje se odnose na:

- donošenje Pravilnika o stručnom usavršavanju službenika,
- pravodobnu izradu, donošenje i dostavljanje rješenja o prestanku radnog odnosa i
- odjava s fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja,

- **Preporuka čija je realizacija u tijeku:**

Odjel je djelomično realizirao preporuku koja se odnosi na:

- donošenje Strategije stručnog usavršavanja službenika,
- **Nerealizirane preporuke**
- donošenje godišnjeg programa stručnog usavršavanja službenika,
- **Nerealizirane preporuke u prethodne tri godine:**

Odjel nije realizirao preporuke po izvješćima o obavljenoj reviziji za prethodne tri godine, koje se odnose na:

- pravodobno donošenje programa rada Odjela,
- osiguranje adekvatne zaštite proračunskih sredstava prilikom dodjele tekućih potpora neprofitnim i drugim organizacijama, koje imaju karakter kapitalnih izdataka i koje nisu u primarnoj nadležnosti Odjela;

- pravodobno popunjavanje ispražnjenih radnih mesta državnih službenika, sukladno Zakonu o državnoj službi u Brčko distriktu BiH;
- veći udjel tekućih potpora koje se odobravaju javnim pozivom u iznosu ukupnih potpora, uz definiranje kriterija koji će osigurati pouzdanu ocjenu podudarnosti programa korisnika potpore s ciljevima Vlade;
- izvršenje popisa imovine u propisanom roku, uz identifikaciju pojedinačnih sredstava i iskazivanje njegove ukupne vrijednosti, te utvrđivanje njihovog stvarnog stanja i poduzimanje radnji nužnih za usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine, kao i uspostavljanje efektivnog stručnog nadzora nad njihovom uporabom i zaštitom.

Potrebno je da Odjel u Akcijskom planu navede jasne rokove za otklanjanje i prevladavanje propusta i nepravilnosti utvrđenih revizorskim izvješćem te pravodobno poduzme aktivnosti na implementiranju danih preporuka.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Revizija obuhvaća ocjenu sustava internih kontrola, s naglaskom na funkcioniranje internih kontrola kroz realizaciju programa rada, planiranja i izvršenja proračuna te usklađenost poslovanja sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Voditelj Odjela je odgovoran za uspostavu sustava internih kontrola u okviru Odjela i usklađenosti poslovanja Odjela s važećim zakonskim i drugim propisima. Za izvršenje skupina srodnih poslova iz djelokruga Odjela formirani su pododjeli čiji rad organiziraju voditelji pododjela koji su odgovorni za pravilnu primjenu zakona, stručno, učinkovito i pravodobno izvršavanje poslova iz djelokruga odjela, kao i za angažiranje i utrošak predviđenih proračunskih sredstava.

Izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcioniranja i nadzora sustava internih kontrola na temelju provedene revizije značajnih procesa poslovanja.

Nedostatak sustava interne kontrole se ogleda u sljedećem:

Izdatci za tekuće potpore, sadrže značajne izdatke koji po svojoj prirodi i statusu korisnika spadaju u primarnu nadležnost drugih odjela ili predstavljaju kapitalne izdatke.

Ugovori o dodjeli novčanih sredstava s pozicije potpora neprofitnim organizacijama, sastavljeni sukladno odobrenim programima utroška sredstava ne sadrže adekvatne mjere koje bi osigurale dosljedno poštovanje obveze pravdanja dodijeljenih proračunskih

sredstava od korisnika potpore izuzev nemogućnosti ponovne aplikacije u idućoj godini kod istog davatelja.

Neizvršavanje zakonskih obveza donošenja strategije stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika, godišnjeg programa stručnog usavršavanja službenika i strategije za mladež.

Nepotpuno izvršavanje programskih zadataka usvojenih za 2017. godinu.

Izvršavanje redovitih poslova Odjela zaključivanjem ugovora o posebnim poslovima bez postojanja prethodne procedure vrednovanja poslova, načina izbora izvršitelja i dokumentiranja obavještavanja Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima.

Planiranja kapitalnih projekata bez ispunjenih nužnih preduvjeta za njihovu realizaciju, kao što su riješeni imovinskopravni odnosi, projektna dokumentacija i izvršenje drugih nužnih pripremnih radnji prije početka izvođenja radova.

Popis imovine, obveza i tražbina nije izvršen sukladno Uputi o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava tražbina i obveza u dijelu obujma popisa i propisanih rokova.

Potrebno je ažurirati i dograditi postojeći sustav internih kontrola kojim bi se osiguralo njegovo kontinuirano i učinkovito funkcioniranje u svim procesima poslovanja Odjela, a osobito u dijelu: pravodobnog poduzimanja aktivnosti za realizaciju svih programske zadatake, planiranja i izvršavanja tekućih potpora, načina angažiranja izvršitelja za izvršavanje redovitih poslova Odjela, pravodobnog donošenja podzakonskih akata iz nadležnosti Odjela, planiranja kapitalnih projekata nakon ispunjenja nužnih preduvjeta za njihovu realizaciju, kao i planiranja i izvršenja popisa sukladno Uputi.

6.2. Usklađenost sa zakonskim i drugim propisima

Sukladno članku 20 točki d) Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/07, 2/08, 43/08 i 9/13), Odjel je pored ostalog, nadležan za upravljanje ljudskim resursima u tijelima javne uprave. Odredbama članka 82 (Strategija stručnog usavršavanja), Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zakon), stavkom 1 propisano je da Strategiju stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika, donosi Vlada, na prijedlog voditelja Odjela za stručne i administrativne poslove, za razdoblje od tri godine.

Stavkom 3 istog članka spomenutog zakona propisano je da godišnji program stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika, donosi Vlada na prijedlog voditelja Odjela za stručne i administrativne poslove.

Odredbe članka 84 ovog zakona propisuju da se način realizacije programa stručnog usavršavanja utvrđuje pravilnikom o stručnom usavršavanju službenika, odnosno namještenika koji donosi Vlada, na prijedlog voditelja Odjela za stručne i administrativne

poslove. Pravilnikom o stručnom usavršavanju člankom 4 propisan je sadržaj strategije stručnog usavršavanja, a člankom 5 sadržaj godišnjeg programa stručnog usavršavanja i obveze tijela javne uprave u postupku njegove izrade i realizacije.

Revizijom smo utvrdili da Odjel iz svoje nadležnosti nije sastavio strategiju stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika i godišnji program stručnog usavršavanja službenika, što nije sukladno odredbama članka 82 stavaka 1 i 3 Zakona i članaka 4 i 5 Pravilnika o stručnom usavršavanju.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu donošenja strategije stručnog usavršavanja službenika, odnosno namještenika i godišnjeg programa stručnog usavršavanja službenika.

Člankom 39 stavkom 1 Zakona o mladeži Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/17) propisano je da je Odjel dužan izraditi strategiju za mladež u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Revizijom smo utvrdili da Odjel nije izradio strategiju za mladež, što nije sukladno spomenutim odredbama Zakona.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o mladeži Brčko distrikta BiH u dijelu donošenja strategije za mladež.

6.3. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Sukladno odredbama članka 20 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/07, 2/08, 43/08 i 9/13), Odjel je nadležan za:

- a) odnose s udružinama, fundacijama, nevladinim organizacijama i mjesnim zajednicama;
- b) osiguravanje rada informacijskog sustava javne uprave;
- c) provedbu postupka javnih nabava;
- d) upravljanje ljudskim resursima u tijelima javne uprave i
- e) druge poslove iz nadležnosti Odjela određene zakonom i drugim propisima.

Odjel je, primjерeno navedenim nadležnostima, donio Program rada za 2017. godinu. Odredbama članka 58 (Izvješća i programi rada) Statuta Brčko distrikta BiH, propisano je da na koncu svake kalendarske godine gradonacelnik, pored ostalog, podnosi Skupštini Program rada Vlade Distrikta za iduću godinu, te su i odjeli iz svoje nadležnosti obvezni donijeti programe rada za iduću godinu, prije konca tekuće godine. Revizijom smo utvrdili da je Odjel, Program rada Vladi Distrikta, dostavio 19. 1. 2017. godine, što nije sukladno spomenutim odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Također, utvrdili smo da Odjel nije završio aktivnosti na realizaciji utvrđenih zadataka iz svoje nadležnosti, odnosno, iz Programa rada, koje se posebno odnose na:

- realizaciju sredstava kapitalnog proračuna,
- učinkovitiji rad tijela javne uprave putem kontinuirane analize i identifikacije potrebnih znanja i vještina kao temelja za iniciranje programa poduke, te evaluacija primjene stečenih znanja na radnom mjestu,
- revidiranje procesa zapošljavanja i učiniti ga efikasnijim kroz uspostavu drugačije organizacije Pododjela za ljudske resurse i Odbora za zapošljavanje, uz izgradnju transparentnih i nepristranih procedura odabira prilikom zapošljavanja,
- stavljanje u uporabu novog e-mail sustava s web-sučeljem za zaposlenike Vlade Brčko distrikta BiH,
- stručno usavršavanje službenika i namještenika, uvođenje i primjena "e-learning" učenja.

Potrebno je da Odjel iz svoje nadležnosti, pravodobno doneše plan i program rada koji je sastavni dio Programa rada Vlade Distrikta, kako bi isti bio podnesen Skupštini Brčko distrikta BiH, u roku koji je propisan odredbama Statuta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poduzeti aktivnosti na realizaciji programske zadatke koji su predviđeni Programom rada.

6.4. Planiranje i izvršenje tekućeg i kapitalnog proračuna

Tekući izdatci Odjela za 2017. godinu odobreni su proračunom u iznosu 4.546.756,31 KM, a izvršeni u iznosu od 3.962.071,51 KM, što predstavlja 87,14 % od odobrenog iznosa, dok su za 3,36 % veći od realiziranog iznosa u 2016. godini. (Tablica broj 1 u Prilogu izvješća). Proračun kapitalnih potreba za 2017. godinu je odobren u iznosu od 735.206,84 KM dok je izvršen u iznosu od 153.449,79 KM ili 20,87 % od planiranog iznosa.

6.4.1. Izdatci za materijal i usluge

Izdatci za materijal i usluge u 2017. godini odobreni su proračunom u iznosu od 333.675,00 KM, a izvršeni u iznosu od 220.645,00 KM, što predstavlja 66,13 % od odobrenog iznosa.

Odstupanje izvršenja od odobrenih izdataka za materijal i usluge obrazloženo je nemogućnošću okončanja započetog postupka nabave namještaja za potrebe mjesnih zajednica do konca godine.

Izdatci za ugovorene usluge su odobreni u iznosu od 121.790,00 KM, a realizirani u iznosu od 85.590,08 KM ili 70,28 % U okviru ugovorenih usluga, Odjel je u istom razdoblju, za usluge po ugovorima o djelu, realizirao sredstva u iznosu od 26.985,43 KM. Izdatci se odnose na naknade po ugovorima o obavljanju posebnih poslova. Zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na temelju Odluke Vlade o davanju suglasnosti broj: 33-001419/17 od 29. 3. 2017. godine za angažiranje 4 izvršitelja na poslovima za koja po obrazloženju Odjela nisu predviđena radna mjesta.

Zakonom o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH je propisano da se način angažiranja osoba, naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisuju Pravilnikom o radu.

Odredbama članka 14 Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (čiji je predlagač Odjel) propisana je forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova, dok su način angažiranja i visina naknade dani u nadležnost rukovoditelja tijela uprave bez postojanja utvrđenih procedura i kriterija koji bi osigurali načelo transparentnosti u postupku izbora izvršitelja i utvrđivanja visine naknade.

Istim člankom Pravilnika o radu utvrđena je obveza tijela javne uprave da o zaključenim ugovorima o obavljanju posebnih poslova obavijesti Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta BiH što za posljedicu ima privremeno brisanje angažiranih osoba iz evidencije nezaposlenih osoba i gubitak zdravstvenog osiguranja.

Zaključenim ugovorima nije definiran obveznik uplate osiguranja od ozljede na radu i profesionalnog oboljenja, tako da angažirane osobe tijekom rada nisu pokrivene zdravstvenim osiguranjem. Zbog mogućeg nastanka ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja u danim okolnostima mogu se očekivati odštetni zahtjevi koji višestruko premašuju iznose uplaćenih doprinosa nastale primjenom propisane osnovice i stope za obavljanje ovih poslova.

Uvidom u stanje popunjenoosti sistematiziranih pozicija i obrazloženje prijedloga za angažiranje izvršitelja za obavljanje posebnih poslova i pojedinačne ugovore utvrđeno je da se dva ugovora odnose na obavljanje redovnih stručnih poslova iz djelatnosti Odjela i da je potreba za njihovim obavljanjem nastala zbog nepotpunjenosti jedne pozicije koja je predviđena organizacijskim planom i privremenog premještaja zaposlenika u druge institucije. Istodobno postojanje ispravnjene pozicije i potreba za posebnim poslovima ukazuje na moguću neusklađenost postojećeg Organizacijskog plana s potrebama za obavljanje djelatnosti Odjela.

Druga dva ugovora odnose se na poslove fizičko-tehničke zaštite za koje ne postoje sistematizirana radna mjesta ali ne ispunjavaju uvjet da spadaju u nadležnost Odjela tako da imaju karakter **trajnih usluga** koje se po pravilu nabavljaju provođenjem postupaka javnih nabava ili sistematiziranjem radnih mesta.

Odjel nije dokumentirao obvezno izvještavanje Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima što nije sukladno odredbama članka 14 Pravilnika o radu.

Potrebno je definirati vrstu i obujam posebnih poslova u Odjelu, uvjete nastanka potrebe za njihovim obavljanjem, izvršiti njihovo prethodno vrednovanje, definirati proceduru načina angažiranja izvršitelja, izvršiti obavještavanje Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima, kao i preispitati usuglašenost Organizacijskog plana Odjela s potrebama za obavljanje djelatnosti.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate osiguranja od ozljede na radu i profesionalne bolesti i osigurati njezino izvršenje.

6.4.2. Tekuće potpore

Potpore neprofitnim organizacijama su odobrene u iznosu od 2.964.055,00 KM, a izvršene su u iznosu od 2.540.195,20 KM ili 85,70 %. Od proračunom odobrenog iznosa, na potpore pozicionirane u knjizi proračuna se odnosi 2.777.055,00 KM, a na potpore koje će se dodjeljivati javnim pozivom iznos od 187.000,00 KM ili 6,31 % od ukupnog iznosa odobrenih tekućih potpora.

Od ukupno realiziranog iznosa od 2.540.195,20 KM, mjesnim zajednicama je isplaćeno 784.300,00 KM ili 30,86 % i udrugama odnosno nevladinim organizacijama isplaćen je iznos od 1.755.895,20 KM ili 69,12 %.

Odstupanje izvršenja od odobrenih izdataka za potpore obrazloženo je time da nekoliko mjesnih zajednica i udruga nisu stekle uvjete za dodjelu sredstava zbog kašnjenja izvješća iz prethodne godine i nekoliko udruga nije apliciralo za sredstva.

Uvidom u pojedinačne programe rada korisnika tekućih potpora, utvrđeno je odobravanje potpora korisnicima koji po svom statusu i namjeni sredstava spadaju u nadležnost drugih odjela i institucija Vlade Brčko distrikta BiH (troškovi transplantacije, pomoć razvojačenim braniteljima i članovima njihovih obitelji). Utvrđeno je, također, i odobravanje potpora koje po svojoj naravi predstavljaju kapitalne izdatke (bušenje ili održavanje bunara i drugih objekata vodoopskrbe, izgradnja ili asfaltiranje cesta i parking prostora, uređenje igrališta, uređenje groblja, nabava opreme i dr.).

Planiranje i odobravanje sredstava korisnicima koji zbog statusa spadaju u nadležnost drugih institucija, u uvjetima nepostojanja sistemske evidencije po davateljima, korisnicima i projektima ne osigurava dovoljnu transparentnost i jednakost u tretmanu svih korisnika, s obzirom da omogućuje ponavljanje i realizaciju više zahtjeva jednog korisnika u istom ili nekom drugom razdoblju, kod iste ili druge institucije.

Izuzev toga, zbog nedostatka stručnih resursa u Odjelu nije osigurana adekvatna zaštita proračunskih sredstava u pogledu opravdanosti odobrenih iznosa i uspostavljanja efektivnog naknadnog nadzora nad korištenjem nabavljenih stalnih materijalnih sredstva s ciljem sprečavanja njihove nemamjenske uporabe ili otuđenja.

Potrebno je prilikom planiranja i odobravanja izdataka za tekuće potpore mjesnim zajednicama i neprofitnim organizacijama, više voditi računa o nadležnostima Odjela, o statusu korisnika i naravi izdataka radi racionalnog korištenja proračunskih sredstava u dijelu opravdanosti odobravanja, kao i njihove pravilne klasifikacije, evidentiranja i prezentacije u financijskim izvješćima Distrikta i omogućavanja naknadne kontrole njihove namjenske uporabe.

Zakonom o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2017. godinu u članku 22 stavku 5 propisana je obveza proračunskih korisnika da uspostave način kontrole i utroška sredstava za 2017. godinu, a stavkom 7 korisnici sredstava su obvezni trošiti sredstva sukladno članku 7 Zakona o javnim nabavama.

Revizijom smo utvrdili da ugovori o dodjeli novčanih sredstava s pozicije potpora, korisnicima u slučaju ne pravdanja ranije danih sredstava, izuzev nemogućnosti ponovnog podnošenja zahtjeva za potporu, ne sadrže odredbe kojim bi se osiguralo poštovanje obveze pravdanja dodijeljenih proračunskih sredstava od korisnika potpore do ugovorenog roka. Od aplikanata se traži samo pravdanje ranije danih sredstava od Odjela bez obzira na moguće korištenje od drugih proračunskih korisnika. Značajan broj računa za pravdanje troškova plaćen je gotovinski što dodatno umanjuje njihovu pouzdanost.

Kontrolu utroška sredstava vrši Povjerenstvo, imenovano od voditelja Odjela. Zbog postojećeg načina planiranja potpora je značajan broj korisnika potpora utvrđen amandmanima u postupku donošenja proračuna, tako da se uloga povjerenstva za procjenu kvalitete planova i programa rada mjesnih zajednica, udruga građana i fundacija Brčko distrikta BiH svodi na provjeru ispunjenosti formalnih uvjeta u pogledu dokazivanja statusa korisnika sredstava, osiguranja dokumentacije potrebne za realizaciju konkretnog plana i utvrđivanje namjene sredstava.

Zbog krajnjeg roka izještavanja o utrošku potpore nije omogućena usporedba izvješća o njegovom utrošku sa službenim godišnjim financijskim izješćima korisnika za godinu u kojoj su odobrene.

Odjel nije uspostavio način utvrđivanja postojanja obveze primjene Zakona o javnim nabavama od krajnjeg korisnika sredstava potpore tako da sve korisnike smatra obveznicima njegove primjene. I pored toga, uvidom u odobrene isplate u 2017. godini i izvješća utroška sredstava odobrenih u 2016. godini koji su uvjet za dodjelu sredstava u 2017. godini utvrđeno je da se u najvećem broju slučajeva ne dokumentira provedba postupaka javnih nabava, a dokumentirani postupci se uglavnom svode na neformalno prikupljanje više ponuda.

Potrebno je izraditi podzakonske akte koji će propisati obvezu pravdanja potpora, dati jasne smjernice o načinu pravdanja potpora, definirati validne dokaze za pravdanje utroška dodijeljenih sredstava te omogućiti uvid u prijam potpora od svih proračunskih korisnika Brčko distrikta BiH.

6.4.3. Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Proračun kapitalnih potreba u razdoblju 2015. – 2017. godina, odobren je u iznosu od 1.360.118,76 KM, a realiziran u iznosu od 683.418,36 ili 50,25 %. (Tablica 2, u prilogu Izvješća).

Kapitalni proračun za 2017. godinu odobren je u iznosu 735.206,84 KM, a realiziran u iznosu 153.449,79 KM ili 20,87 % od planiranog iznosa; za 2016. godinu odobren je u iznosu 402.527,54 KM, a realiziran u iznosu od 313.613,70 KM ili 77,91 % i za 2015. godinu odobren je proračun za kapitalne potrebe u iznosu od 222.384,38 KM, a izvršen je u iznosu od 216.354,87 KM ili 97,29 %.

Od ukupno planiranih sredstava kapitalnog proračuna Odjela u razdoblju 2015. – 2017. godina, najveći dio se odnosi na potporu mjesnim zajednicama, nevladinim organizacijama i udružama građana u iznosu od 579.546,13 KM ili 42,61 %, i to za nabavu opreme, kao i za izgradnju i rekonstrukciju objekata mjesnih zajednica.

Na nizak postotak realizacije proračuna kapitalnih potreba u prethodnom trogodišnjem razdoblju utjecali su nedovršena izrada projektne dokumentacije i neriješeni imovinskopopravni odnosi. S obzirom da se planiranje određenog broja kapitalnih projekata vrši bez prethodno navedenih ispunjenih nužnih uvjeta za njihovu realizaciju, neizvjesna je njihova realizacija.

Potrebno je planiranje kapitalnih projekata vršiti nakon ispunjenja nužnih preduvjeta za njihovu realizaciju, kao što su riješeni imovinskopopravni odnosi, projektna dokumentacija i druge pripreme radi početka izvođenja radova.

6.5. Javne nabave

Nakon provedenih postupaka javnih nabava izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača i sa istim su zaključivani ugovori o nabavi roba ili usluga.

Zaključenim ugovorima su, između ostalog, definirani rokovi isporuke roba ili usluga, a u slučajevima kašnjenja prilikom isporuka do kojeg je došlo krivnjom odabranog ponuđača, ugovorene su kazne, sukladno Zakonu o obligacijskim odnosima, u visini 1 % od ugovorene cijene, odnosno 1 % od vrijednosti isporuke za svaki dan kašnjenja do urednog ispunjenja, s tim da ukupan iznos ugovorene kazne ne može preći 5 %, odnosno 10 % od ugovorene cijene.

Provjerom dijela zaključenih ugovora utvrđeno je da su u 2 slučaja izabrani ponuđači kasnili sa izvođenjem radova i isporukama roba, a da Odjel nije dokumentirao opravdanost kašnjenja ili primijenio odredbe o plaćanju ugovorne kazne. Vrijednost navedenih zaključenih ugovora u kojima nije poštovan ugovoren rok isporuke je 30.934,97KM.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe ugovora o nabavi roba i usluga u dijelu utvrđenih rokova, a u slučajevima nepoštovanja istih pismeno obrazložiti razloge kašnjenja i njihovu opravdanost ili naplatiti ugovornu kaznu sukladno Zakonu o obligacijskim odnosima.

6.6. Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2017. godine

Sukladno članku 58 Pravilnika o računovodstvu Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 25/07), a na zahtjev Direkcije za financije Brčko distrikta BiH, voditelj Odjela je, Odlukom broj: 05-00908/17 dana 19. 10. 2017. godine, imenovao Povjerenstvo za popis stalnih sredstava, tražbina i obveza prema izvorima sredstava (u dalnjem tekstu: Popisno povjerenstvo).

Člankom 3 stavkom 1 točkama a, b i c, Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza (u dalnjem tekstu: Uputa) propisano je da Popisno povjerenstvo ima zadatak da izvrši popis sredstava, tražbina i obveza sukladno Uputi, na vidnom mjestu stavi naljepnicu s pripadajućim inventurnim brojem, samo kod popisa stalnih sredstava i sastavlja popise po uredima uz potpis službenika iz tog ureda.

Člankom 7 stavkom 1 Upute je propisano da je Popisno povjerenstvo dužno izvršiti popis i dostaviti ga Središnjem popisnom povjerenstvu i Trezoru najkasnije do 15. januara naredne godine.

Uvidom u Izvješće o izvršenom popisu utvrđeno je da Povjerenstvo nije na vidnom mjestu stavilo naljepnicu s pripadajućim inventurnim brojem kod popisa stalnih sredstava, niti je najkasnije do 15. siječnja iduće godine obavila popis i dostavilo Izvješće Središnjem popisnom povjerenstvu i Trezoru. Usuglašene popisne liste su predane Središnjem popisnom povjerenstvu i Trezoru 29. 1. 2017. godine, odnosno nakon propisanog roka, što nije sukladno članku 3 stavku 1 točkama a) i b) i članku 7 Upute.

Također, u popisnim listama nalaze se i sredstva koja po svojoj prirodi spadaju u nadležnost drugih odjela (ulična rasvjeta, vodovodna i kanalizacijska mreža, pločnici, parkinzi, ceste, ograda na groblju, športski objekti i dr., za koje Odjel zbog nedostatka stručnog kadra ne vrši stvarni nadzor nad tom imovinom), tako da se popis značajnog dijela stalne imovine vrši prijepisom iz knjigovodstvene evidencije, bez uvida u stvarno stanje imovine.

Potrebno je pravodobnim pripremama i praćenjem rada Povjerenstva za popis stalnih sredstava i obveza Odjela osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

7. KOMENTAR

Odjelu je uručen Nacrt izvješća o reviziji finansijskog poslovanja za 2017. godinu broj: 01-02-03-13-176/18 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

Odjel se u ostavljenom roku od 15 dana očitovao dopisom broj: 13-001709/18 od 6. 6. 2018. godine. Odjel nije imao primjedbi na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća te isti postaje konačan.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

8. PRILOZI

Struktura odobrenih sredstava proračunom i izvršenih tekućih izdataka za 2017. godinu, po pozicijama Odjela prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica broj 1

Ek. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2016. godine	Plan proračuna 2017. godine	Rebalans i preraspodjela	Odobreni Proračun 2017. godine	Izvršenje 2017. godine	%	
0	1	2	3	4	5	6	6/2	6/5
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.080.949,98	1.162.824,34	+55.895,30	1.218.719,64	1.171.717,56	108,40	96,14
611100	Bruto plaće i naknade	1.078.377,98	1.139.666,34	+50.695,30	1.190.361,64	1.165.259,01	108,06	97,89
611200	Naknade zaposlenim	2.572,00	23.158,00	+5.200,00	28.358,00	6.458,55	256,29	22,78
612100	Doprinosi na teret poslodavca	30.820,36	33.298,14	-2.991,47	30.306,67	29.513,75	95,76	97,38
613000	Izdatci za materijal i usluge	186.514,78	404.136,68	-70.461,68	333.675,00	220.645,00	118,30	66,13
613100	Putni troškovi	6.272,61	13.400,00	+6.674,00	20.074,00	7.714,39	122,98	38,43
613200	Izdatci za energiju	43.584,81	46.300,00	+17.830,00	64.130,00	57.292,80	131,45	89,34
613300	Izdatci za komunalne usluge	23.565,29	33.460,00	-4.720,00	28.740,00	23.867,95	101,28	83,05
613400	Nabava materijala	32.936,10	36.806,68	+14370,32	51.177,00	12.776,43	38,79	24,97
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	2.949,69	7.450,00	-3.200,00	4.250,00	2.725,97	92,41	64,14
613700	Izdatci za tekuće održavanje	1.037,56	25.700,00	+12.894,00	38.594,00	27.003,72	2.602,62	69,97
613800	Izdatci za osigur., ban. usl. i usl. pl. pr.	3.802,62	6.800,00	-1.880,00	4.920,00	3.673,66	96,61	74,67
613900	Ugovorene usluge	72.366,10	234.220,00	-112.430,00	121.790,00	85.590,08	118,27	70,28
614300	Potpore neprofitnim organizacijama	2.534.881,90	3.337.693,32	-373.638,32	2.964.055,00	2.540.195,20	100,21	85,70
	Ukupno tekući izdatci	3.833.167,02	4.937.952,48	-391.196,17	4.546.756,31	3.962.071,51	103,36	87,14

Proračun kapitalnih potreba

Tablica broj 2

R. br.	Godina odobrenja	Odobreno	Izvršeno do 2017. g.	Izvršeno u 2017. g.	Izvršeno do 31.12.2017.	% izvršenja
1.	2015.	222.384,38	158.421,92	57.932,95	216.354,87	97,29
2.	2016.	402.527,54	136.761,79	176.851,91	313.613,70	77,91
3.	2017.	735.206,84	0,00	153.449,79	153.449,79	20,87
Ukupno		1.360.118,76	295.183,71	388.234,65	683.418,36	50,25